

Vineland-3-NL – Extra uitleg handmatige scoring

Belangrijke informatie voor klanten die in het bezit zijn van de Vineland-3-NL Handleiding, eerste en tweede druk.

Bij de volledige vragenlijst voor Ouders, verzorgers en/of Begeleiders en de volledige vragenlijst voor Leerkrachten wordt in sommige gevallen een discrepantie gevonden tussen de scoring op Q-Global en de handmatige scoring. Dit heeft te maken met de manier waarop in Q-global het zg. *beginpunt* ('*basal*') wordt bepaald. Hierdoor geeft Q-Global in bepaalde gevallen een iets hogere ruwe score. Dit heeft meestal geen effect op de normscore.

Om aan deze mogelijke scoreverschillen een eind te maken, is de Q-Global-scoringsregel toegevoegd aan de derde druk van de Vineland-3-NL handleiding. Ook in de volledige vragenlijst voor Ouders, verzorgers en/of begeleiders en de volledige vragenlijst voor Leerkrachten is een kleine wijziging doorgevoerd.

1. Aanvullingen in de Vineland-3-NL Handleiding

Aanvullingen hebben betrekking op de uitleg in paragraaf 3.2.5 *Afname van de vragenlijsten* en paragraaf 3.3.1 *Handmatige scoring*.

Paragraaf 3.2.5 Afname van de vragenlijsten.

In het tekstdeel 'Ingevulde vragenlijst controleren' moeten op pagina 41 drie zinnen worden toegevoegd. De complete tekst inclusief [aanvulling](#) wordt:

Ingevulde vragenlijst controleren

Nadat de vragenlijst is ingevuld en voordat u de score kunt berekenen, dient u te controleren of er geen fouten zijn gemaakt. Als de respondent een verkorte versie heeft ingevuld, zorg er dan voor dat alle vereiste domeinen (dus alles wat niet is doorgestreept) zijn ingevuld en dat aan alle items binnen de vereiste domeinen een score is toegekend. Controleer bij een volledige vragenlijst eerst of alle vereiste domeinen zijn ingevuld. Kijk of binnen elk domein is voldaan aan de instap- en afbreekregels en of aan alle items (behalve die onder een vastgesteld instapitem of boven een vastgesteld afbreekpunt) een score is toegekend.

Om aan de afbreekregel te voldoen moeten vijf opeenvolgende items 0 punten hebben gekregen, of moeten alle items tot en met het laatste item in een subdomein punten hebben gekregen.

Als de respondent de instructies bij de vragenlijst goed heeft opgevolgd, dan zal er aan deze afbreekregel worden voldaan. Binnen elk subdomein moeten alle items tussen het instapitem (of eerste item) en het afbreekpunt (of laatste item) punten hebben gekregen.

Als een vereist item niet is ingevuld, dan neemt u contact op met de respondent om de ontbrekende score voor dat item alsnog te krijgen, anders kunt u de score niet berekenen.

In sommige gevallen blijkt na controle dat u geen beginpunt kunt bepalen. Als er geen beginpunt is, moeten de scores vanaf item 1 worden opgeteld, om de ruwe subdomeinscore te kunnen berekenen. Als deze items niet zijn ingevuld, dient u contact op te nemen met de respondent om de ontbrekende scores alsnog te krijgen.

Als er twijfels zijn over het scorepatroon, bespreek deze dan met de respondent om ervoor te zorgen dat u een valide vragenlijst heeft.

Paragraaf 3.3.1 Handmatige scoring:

Toevoeging van een scoreregels voor het bepalen van het beginpunt op pagina 42.

De complete tekst inclusief [aanvulling](#) wordt:

Score berekenen

Hierna worden per subdomein de stappen beschreven voor het berekenen van de ruwe scores voor de volledige Vragenlijst voor Ouders, verzorgers en/of begeleiders en de volledige Vragenlijst voor Leerkrachten (zie figuur 3.4 voor een voorbeeld).

Stap 1: identificeer het beginpunt van het betreffende subdomein

Het instapitem of startitem is het item waarop volgens de leeftijd wordt ingestapt. Als de respondent op vijf achtereenvolgende items vanaf het instapitem een score van 2 behaalt, dan is het instapitem tevens het beginpunt.

Het is mogelijk dat er meerdere reeksen van vijf opeenvolgende items met score 2 aanwezig zijn, van elkaar gescheiden door minimaal één item met een score van 0 of 1. In zo'n geval wordt de hoogstgenummerde reeks als beginpunt genomen. Het beginitem is het laatste (dus: hoogstgenummerde) item in deze hoogste reeks van vijf opeenvolgende scores van 2. Het beginitem wordt gebruikt voor het berekenen van de ruwe subdomeinscore.

Alle items vóórafgaande aan het beginpunt krijgen een score van 2.

Als er in een subdomein geen vijf opeenvolgende items zijn met een score van 2, dan is er geen beginpunt voor dit subdomein. Dit komt met name voor wanneer hele jonge kinderen, of cliënten met een forse ontwikkelingsachterstand worden onderzocht. Als er geen beginpunt is, telt u de scores op vanaf item 1.

Stap 2: controleer het afbreekpunt

Er is een afbreekpunt bereikt bij vijf opeenvolgende items met een score van 0 punten. Het laatste item uit deze reeks is het afbreekitem. Controleer of de respondent inderdaad gestopt is met invullen na vijf 0-scores, tel eventuele punten na het afbreekitem niet mee.

Stap 3: bereken de ruwe score

In de vragenlijst vindt u onder het laatste item van een subdomein een tabel waarin de ruwe score van het betreffende subdomein kan worden ingevuld. Vul in het vakje 'Beginpunt (hoogst genummerde item)' het beginitem in, d.w.z. het laatste item in de hoogst genummerde reeks van 5 opeenvolgende scores van 2. Vermenigvuldig dit nummer met 2 en noteer de uitkomst in het vakje ernaast (C). In figuur 3.4 is item 14 het beginitem, dus het getal 14 is genoteerd in het vakje 'Beginpunt (hoogst genummerde item)'. In het vakje ernaast wordt het getal 28 ingevuld als uitkomst van de som 14×2 . Als het subdomein geen beginpunt heeft, laat u deze twee vakken leeg.

Item 21 is het afbreekitem. Het aantal scorepunten tussen het beginitem en het afbreekitem is 2 (item 16 in figuur 3.4). U noteert dit getal in het vak 'Punten tussen beginitem en afbreekitem (D)'. Indien het subdomein geen beginpunt heeft, dan telt u de scores op vanaf item 1. Als het subdomein geen afbreekpunt heeft, tel dan de punten op tot aan het laatste item van het subdomein. Als voor het subdomein geen beginpunt en ook geen afbreekpunt kan worden vastgesteld, tel dan de scores van alle items vanaf item 1 bij elkaar op.

Tot slot telt u de scores in de twee vakken (C+D) bij elkaar op en schrijf de uitkomst op in het vak met 'Totale ruwe score'. In figuur 3.4 levert dit een Totale ruwe score van $28 + 2 = 30$ op.

Stap 4: geschatte items

Elk item op de vragenlijst bevat een vakje 'Geschat' waarmee degene die de vragenlijst heeft ingevuld kan aangeven of de score voor dat item geschat is. Een vragenlijst waarin slechts een paar items zijn aangevinkt als 'Geschat' is geen reden tot bezorgdheid. Wanneer dit aantal echter groot is, bekijk dan of het grote aantal geschatte items de validiteit van de vragenlijst mogelijk in gevaar brengt.

Elke vragenlijst op papier heeft aan het eind van elk subdomein (bij een volledige vragenlijst) of domein (bij een verkorte versie van een vragenlijst) een gebied voor het noteren van het aantal en percentage geschatte scores op de items in dat onderdeel. Het percentage geschatte items is het aantal geschatte items in dat onderdeel gedeeld door het totale aantal items dat in dat onderdeel is beantwoord. Bij de verkorte versie van de vragenlijsten moeten alle items in elk domein worden beantwoord. Bij de volledige vragenlijsten wordt het aantal beantwoorde items in elk subdomein bepaald door het startpunt en de instap- en afbreekregels. Volg de hierna genoemde richtlijnen voor de interpretatie van het percentage geschatte items:

- % Geschat < 15%: de validiteit van dat onderdeel wordt waarschijnlijk niet in gevaar gebracht.
- % Geschat \geq 15% < 25%: de scores op dat onderdeel moeten voorzichtig worden geïnterpreteerd.
- % Geschat \geq 25%: laat de scores op dat onderdeel buiten beschouwing.

Als twee of meer onderdelen van de vragenlijst 25% of meer geschatte items bevatten, is de respondent misschien niet genoeg op de hoogte van het adaptieve functioneren van de cliënt om een valide vragenlijst in te vullen. In dat geval kan het raadzaam zijn te stoppen met het berekenen van de scores en een andere respondent te zoeken die beter op de hoogte is van het gedrag van de cliënt.

Stap 5 herhaal de stappen 1 tot en met 4 voor alle subdomeinen

Neem de ruwe scores van de subdomeinen over op het scoreformulier. De uitleg over het verder berekenen van de resultaten staat in paragraaf 3.4.

2. Correctie in Vragenlijst voor ouders en Vragenlijst voor leerkrachten

De tabel *In te vullen door de behandelaar*, onderaan elk subdomein is als volgt gecorrigeerd:

Het was:

In te vullen door de behandelaar	
Berekening van schattingspercentage	Berekening van ruwe score
Aantal geschatte items <input type="text"/> A	Aantal items voor startitem <input type="text"/> 0/10/14/18 x 2 = <input type="text"/> C
Aantal beantwoorde items <input type="text"/> B	Punten ingevulde items <input type="text"/> D
$(A + B) \times 100 =$ <input type="text"/> % geschat	Totale Ruwe Score <input type="text"/> C + D

Nieuwe tabel:

In te vullen door de behandelaar	
Berekening van schattingspercentage	Berekening van ruwe score
Aantal geschatte items <input type="text"/> A	Beginpunt (hoogst genummerde item) <input type="text"/> x 2 = <input type="text"/> C
Aantal beantwoorde items <input type="text"/> B	Punten tussen beginitem en afbreekitem <input type="text"/> D
$(A + B) \times 100 =$ <input type="text"/> % geschat	Totale ruwe score <input type="text"/> C + D